

ДЕРЖАВНА ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ІНСТИТУТ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ

МІЖВУЗІВСЬКИЙ КРУГЛИЙ СТІЛ
"Освіта, мова та культура
у процесі глобальних трансформацій"

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

01 квітня 2016 року

м. Київ

*Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Інституту кримінально-виконавчої служби,
протокол № 4 від 25 травня 2016 року*

Освіта, мова та культура у процесі глобальних трансформацій :
Міжвузівський круглий стіл, 01 квітня 2016 р., м. Київ: Збірник
матеріалів. – К. : Інститут кримінально-виконавчої служби, 2016. – 136 с.

До збірника увійшли матеріали, підготовлені визнаними фахівцями у сфері освіти, лінгвістики та культури, роботи молодих учених, аспірантів і магістрів, а також тези наукових доповідей курсантів і студентів, присвячені різним сучасним проблемам освіти, мови та культури у процесі глобальних трансформацій.

Редколегія: Л. В. Кнодель, доктор педагогічних наук, професор (головний редактор); Т. В. Гороховська, кандидат педагогічних наук, доцент (заступник головного редактора, відповідальний виконавець); Усачова К. С., кандидат філологічних наук (коректор).

Адреса редколегії: Національна академія внутрішніх справ, Інститут кримінально-виконавчої служби, вул. Колекторна, 4, м. Київ, 02121, т.: (093) 76-70-944.

Редколегія може не поділяти погляди, викладені у збірнику. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за їх зміст. Тексти друкуються в авторській редакції.

*Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Інституту кримінально-виконавчої служби,
протокол № 4 від 25 травня 2016 року*

Освіта, мова та культура у процесі глобальних трансформацій :
Міжвузівський круглий стіл, 01 квітня 2016 р., м. Київ: Збірник
матеріалів. – К. : Інститут кримінально-виконавчої служби, 2016. – 136 с.

До збірника увійшли матеріали, підготовлені визнаними фахівцями у сфері освіти, лінгвістики та культури, роботи молодих учених, аспірантів і магістрів, а також тези наукових доповідей курсантів і студентів, присвячені різним сучасним проблемам освіти, мови та культури у процесі глобальних трансформацій.

Редколегія: Л. В. Кнодель, доктор педагогічних наук, професор (головний редактор); Т. В. Гороховська, кандидат педагогічних наук, доцент (заступник головного редактора, відповідальний виконавець); Усачова К. С., кандидат філологічних наук (коректор).

Адреса редколегії: Національна академія внутрішніх справ, Інститут кримінально-виконавчої служби, вул. Колекторна, 4, м. Київ, 02121, т.: (093) 76-70-944.

Редколегія може не поділяти погляди, викладені у збірнику. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за їх зміст. Тексти друкуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

Палій М. В.	Вітальне слово	5
Кнодель Л. В.	Основні елементи сучасної університетської освіти	6
Секція № 1. Мова у процесі глобальних трансформацій		
Шкарбан І. В.	Поліпарадигмальний простір сучасної лінгвістики	14
Клименко О. З.	Синонімія – визначальна ознака багатства української мови (на прикладі поняття «співпраця»)	20
Красницька А. В.	Мова права як засіб юридичної техніки	23
Богущкий В. М.	Прислів'я та приказки як специфічні одиниці національної ментальності	25
Гуральник В. М.	Проблеми реалізації деяких мовних прав у діяльності органів і посадових осіб місцевого самоврядування	27
Клименко Д. К.	Культура мовлення в сучасному світі	28
Гричаненко Я. В.	English As a Global Language: Heads or Tails	30
Секція № 2. Освіта у процесі глобальних трансформацій		
Махінов В. М.	Роль соціокультурного компонента в іншомовному освітньому просторі педагогічного ВНЗ України	32
Нітенко О. В.	До питання про новітні критерії оцінювання іншомовної підготовки фахівців права	36
Махінова М. В.	Педагогічні аспекти розвитку мовної освіти Великої Британії другої половини ХХ ст.	38
Сандовенко І. В.	Міжнародні проблеми стандартизації професійної освіти фахівців галузі туризму	42
Харчук Н. Р.	Процедура підготовки поліцейських кадрів в ФРН	49
Ожема І. С.	Професіограма та модель підготовки спеціалістів за фахом «Переклад»	53
Скуратівська Г. С.	Teaching general rules applied to business writing	57
Спіридонов С. В.	Психоаналітичні теорії внутрішніх конфліктів	62
Гороховська Т. В.	Культура мовлення майбутніх правників, особливості формування	71
Червінська Т. М.	Проблемні аспекти вітчизняної освіти та напрями їх вирішення	76
Супрун Д. М.	Формування особистості психолога-правоохоронця в контексті трансформації вищої освіти	79
Домніч Л. М.	Роль педагога у процесі навчання іноземних мов	81
Клименко С. І.	Формування мовної особистості майбутнього вчителя у вищих педагогічних навчальних закладах	86
Пасальський М. М.	Професійна освіта державних службовців у контексті розвитку концепції публічного управління	88

Скриник М. В., Скриник Л. М.	Навчання анутованню та реферуванню як одного з видів письмового перекладу юридичної літератури студентів немовних вишів	89
Гуральник М. М.	Підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування в умовах децентралізації влади	93
Драмарецька Л. Б.	До питання навчання іншомовного писемного мовлення студентів немовних ВНЗ	94
Перушко М. О.	Investigator training programs in the united states of America (USA)	97
Цепух М. В.	Police in the USA: Drug Investigation Department	98
Шевченко М. І.	Training of Penal Service Specialists in England and Wales	100
Стратан А. С.	History of Recruitment and Training Prison Officers: european experience	101
Довгань А. С.	Prison Staff Training: Reformative and Rehabilitative Elements (european experience)	102
Костошко Н. О.	Higher education in Ukraine and great Britain	103
Берлінська К. О.	Особливості підготовки співробітників пенітенціарної системи США	104
Корзун В. М.	Training Psychologists for Prison Service: european experience	106
Маценко Г. В.	Police training in Japan	107
Горпенко К. В.	Професійно-технічне навчання засуджених в Україні	109
Скиба А. С.	Psychological studies at oxford university	110
Белемеш М. М.	Depression as a Subject for Studies	111
Секція № 3. Культура у процесі глобальних трансформацій		
Червінська Т. М.	Формування організаційної культури в контексті використання інновацій	113
Яранцева О. І.	Юрій Вадимович Шанин. Філолог і Людина	118
Соловей М. С.	Феномен вікторіанського дискурсу в британській літературі кінця XIX ст.	120
Сокур О. Л.	Бібліографічно-інформаційна складова обслуговування науковців НДУ НАН України	122
Квашук В. А.	Роль Тараса Шевченка у розвитку української культури	124
Федченко О.	Money in the cultural context	126
Крупник Л. О.	Вплив радянської ідеології на формування суспільства у 1970-ті роки	127
Лешенко Г. С.	Роль Івана Франка в розвитку української культури	130
Відомості про авторів		133

Шановні учасники та гості конференції!

Дозвольте привітати Вас із початком роботи міжвузівського круглого столу «Освіта, мова та культура у процесі глобальних трансформацій» та побажати всім плідної роботи та приємного спілкування у межах нашого заходу.

Глобалізація на сьогодні є неодмінним чинником суспільного дискурсу, незалежно від того, чи мова йде про досягнення та розвиток, чи обговорюють нагальні проблеми сучасності. Однією з причин такої ситуації є специфіка впливу глобалізації на різні сфери діяльності людей. Так, в економічній та політичній сферах процес глобальних трансформацій неунікний та спричиняє кращу взаємодію, взаємообмін, взаємодопомогу. Тоді як у сфері культури процеси глобальних трансформацій призводять до зменшення розмаїття, зникнення унікальних національних рис під пануванням «мов міжнародного спілкування» та «масової культури». Можна сказати, що названі явища так само неунікні та мають свої переваги, а також мають значну кількість допомоги для збереження та, за потреби, консервування. Проте подібне становище можливе лише за вільного обговорення як переваг, так і недоліків процесів глобальних трансформацій. Саме цій меті й присвячений круглий стіл «Освіта, мова та культура у процесі глобальних трансформацій».

Особливу увагу хотілося б приділити проблемам та здобуткам розвитку освіти за доби глобалізації. Адже належний розвиток майбутніх фахівців, їх національна самосвідомість, але й уміння співпрацювати з колегами із різних країн та перебирати найкраще зі здобутків світової науки, дозволяє впевнено дивитися у майбутнє країни, знаючи, що її розвиток у надійних руках. Тож приємно бачити, що саме тема освіти у процесах глобальних трансформацій викликала найбільше зацікавлення серед учасників круглого столу.

Наукові заходи, подібні до нашого, покликані надати можливість науковцям обговорити, апробувати та розвивати свої дослідження. Проте важливим завданням даного круглого столу є не тільки залучити широкі кола науковців до обговорення різних аспектів гуманітарних проблем сучасного світу, але й максимально сприяти розвитку та становленню молодого покоління науковців.

Приємно бачити серед учасників круглого столу значну кількість курсантів, студентів та аспірантів різних навчальних закладів не тільки Києва, але й України. Сподіваємося, наш науковий захід стане для вас не тільки корисним досвідом наукових виступів, але й можливістю поспілкуватися з колегами та однодумцями, знайти нові шляхи розвитку власної наукової думки.

Творчої Вам наснаги, взаєморозуміння та плідної дискусії!

ПОЛПАРАДИГМАЛЬНИЙ ПРОСТІР СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Сучасна лінгвістика висуває новий параметр діяльності – енергетичний, що впливає із концепції В. фон Гумбольдта, який називав мову об'єднаною духовною енергією народу, чарівним способом закарбованою у певних звуках, через зв'язок яких вона є зрозумілою всім мовцям, бо збуджує в них приблизно однакову енергію [10, с. 227-228]. Енергетичний феномен людської мови, репрезентований словом, іменем, Божественним Логосом як «енергією сутності речі», за словами О. Лосева [21, с. 43], проголошується ще з часів античності, розробляється у працях російських філософів С. Булгакова, П. Флоренського, М. Бердяєва, О. Лосева й ін. В. Базильов підкреслює, що слово є синергією того, хто пізнає, та речі [4, с. 46]. Тим самим дослідниками проголошується думка про збереження у слові або мові енергії пізнавальної діяльності людини.

Український лінгвіст В. Манакин зауважує, що на сучасному етапі розвитку мовознавства має підняти питання про включення енергетичного складника до структури слова та інших мовних одиниць, що є суттєвою ознакою осмислення мови на рівні нової парадигми знань про світ [18, с. 96-97].

Водночас провідним лінгвометодологічним принципом сучасної лінгвістики є антропоцентризм (від гр. «антропос» – людина), що застосовується при дослідженні мови як продукту людської діяльності, засобу зберігання її досвіду, знань, культури: «Мова існує в людині для людини і реалізується через людину», тобто є рухом від сфери систем до центра цих систем – до людини [22, с. 105].

Принцип антропоцентризму спрямовує лінгвістичні дослідження у бік вивчення мовної особистості, індивідуальних смислів, мовної, комунікативної, соціокультурної компетенції. Отже, індивідуальна свідомість конкретної людини виявляється онтологічно поєднаною з антропоною природою колективної свідомості. За визначенням Н. Бардіної колективна свідомість є надсуб'єктною, незалежною безпосередньо від свідомості індивіда, але загальні принципи ідеального конструювання: антропологічні, національно-культурні, соціальні, групові, родинні й ін. стереотипи здійснюють впорядкування цієї індивідуальної свідомості [5, с. 30].

З огляду на філософію екзистенціалізму надсуб'єктна свідомість отожднюється з єдиним полем думок, відчуттів і почуттів певного етносу і має здатність упорядковувати наше безпосереднє сприйняття [23, с. 6]. Співвідношення колективної свідомості етносу й індивідуальної свідомості визначається за принципом нелокального поля, розробленого у фізиці. У розумінні К. Юнга колективне позасвідоме виявляє властивість синхронії, оскільки етнос створює соціальне поле, до якого підключений окремий індивід як приймач [21, с. 46].

Сучасні культурологи вважають, що саме мова створює «штучний понадчуттєвий простір часо-культури» [19, с. 50].

Сучасні мовознавчі студії усе активніше концентруються навколо принципів синергетики, що постулюють погляд на мову як синергетичну суперсистему. Такий погляд є якісно новим рівнем осмислення об'єкта науки, а в мовознавстві отримує назву лінгвосинергетики, яка має на меті представити мову, мовні продукти у взаємній детермінованості різних суперсистем (буття, культури, етносвідомості, соціуму тощо) [21, с. 34-36].

У 1995 р. О. Кубрякова проголосила чотири загальні методологічні принципи сучасного мовознавства: експансіонізм, антропоцентризм, експланаторність і функціоналізм [16, с. 207].

Виявами експансіонізму в мовознавстві є створення маргінальних наук (соціолінгвістики, психолінгвістики, лінгвокультурології, етнопсихолінгвістики, нейропсихолінгвістики, лінгвістичної філософії, лінгвокультурології, когнітивної й комп'ютерної лінгвістики тощо), виникнення нових галузей мовознавства, які розглядають не суто лінгвістичний аспект мовознавчої проблематики (логічної семантики, теорії мовленнєвих актів, лінгвопрагматики і т. ін.), розширення межі традиційних лінгвістичних дисциплін (наприклад, зближення словотвору з теорією номінації, ономаціологією, семасіологією, когнітивною лінгвістикою тощо), а також застосування знань інших наук для пояснення й розуміння об'єкта лінгвістики шляхом створення інтегративних програм дослідження.

Сучасний парадигмальний простір лінгвістики представлений співіснуванням двох домінуючих парадигм: прагматичної та когнітивної, адже на разі увага дослідників насамперед зосереджена на мові як знарядді комунікації та мовленнєвого впливу, з одного боку, і когніції та концептуалізації, з іншого. До того ж доведеним фактом є те, що процеси функціонування мови в комунікації опосередковані когнітивними операціями свідомості, що створює підґрунтя для дослідження їх у взаємодії [15, 170].

Першопочатком сучасної лінгвометодології є впровадження і осмислення терміну *епістема* (від гр. *episteme* – пізнання). Поняття було запроваджено в науковий обіг М. Фуко у 60-ті р. р. XX ст. на позначення погляду на співвідношення слів і речей у свідомості у процесі еволюції науки. Сьогодні поняття розширило свій зміст і тлумачиться як головний принцип світосприйняття і внутрішнього рефлексивного досвіду людини.

«Дискурсія» у тлумаченні М. Фуко є складною сукупністю мовленнєвих практик, що беруть участь у формуванні уявлень про той об'єкт, який вони окреслюють [24, с. 72]. У «археологічних» і «генеалогічних» пошуках Фуко «дискурсія» виявляється своєрідним інструментом пізнання, аналізу культури. М. Фуко цікавить не денотативне значення висловлення, а навпаки, вичитування в дискурсі тих значень, що мають на увазі, але залишаються невисловленими, невираженими, причаївшись за фасадом «уже сказаного». У зв'язку з цим виникає проблема аналізу «дискурсивної події» у контексті позамовних умов виникнення дискурсії – економічних, політичних та інших, що сприяли, хоча і не гарантували її появу [24, с. 67].

У сучасній науковій традиції існує кілька підходів до вивчення дискурсу як одного з найважливіших понять лінгвістики. Як об'єкт лінгвістичних досліджень дискурс вивчається з позиції лінгвістики тексту, а також у прагматичному, соціолінгвістичному, когнітивному та семіотичному аспектах.

Така багатоаспектність зумовила й різноманітність визначень поняття дискурсу. Соціолінгвістичний підхід до вивчення дискурсу ґрунтується на протиставленні особистісно зорієнтованого та статусно зорієнтованого типів дискурсу. За прагматичного підходу дискурс сприймається як висловлення в комунікативній ситуації. Процес міжособистісного спілкування здійснюється з використанням ідіоетнічної мови у поєднанні з конкретними фізичними, психічними, когнітивними діями, станами, почуттями. Намагання розглядати мовлення як соціальну дію привернуло особливу увагу до вивчення мовленнєвої діяльності як багатогранного процесу. Об'єктом лінгвістичного дослідження стало вивчення актуального функціонування мови в соціальному контексті. У лінгвістичній літературі термін «дискурс» тлумачиться дуже широко, однак на сьогодні не існує єдиного визначення, що охоплює всі контексти його вживання.

Одним з перших, хто вживав «дискурс» як термін, позначивши ним мовлення, що привласнюється мовцем, був Е. Бенвеніст. За його концепцією теорії дискурсу як прагматизованої форми тексту, дискурс є реальним виявом мовлення, мовлення, зануреного в життя [6, с. 110]. Згодом поняття дискурсу було поширено на всі види прагматично зумовленого мовлення, які розрізняються за своїми цільовими настановами.

Узагальнивши різні розуміння поняття дискурсу як у вітчизняному, так і в зарубіжному мовознавстві, В.С. Чернявська пропонує звести їх до двох основних типів:

1) конкретна комунікативна подія, зафіксована у тексті й усному мовленні, що здійснюється у конкретному когнітивно зумовленому комунікативному просторі, і 2) сукупність тематично співвіднесених текстів [25, с. 14].

За своєю організацією дискурс є інтерактивним явищем, а у змістовому відношенні дискурс є використанням мови в соціальному контексті, тобто дискурс є діалогічним за своєю суттю. Однак не слід ототожнювати діалог як форму, що припускає обмін репліками, та діалогічність (адресність) як особливу властивість дискурсу. Дискурс не репрезентує реальність, а активно конструює її, іншими словами, дискурс розуміється в термінах діалогічних відношень, що встановлюються між комунікантами. Визначаючи дискурс як комунікативну подію, Т.А. ван Дейк зазначав, що «дискурс» у широкому розумінні є складним поєднанням мовної форми, значення й дії, яку можна найкраще охарактеризувати через поняття комунікативної події чи комунікативного акту. Адресант і адресат, їх особистісна й соціальна характеристики, інші аспекти соціальної ситуації, безсумнівно, стосуються цієї події [11, с. 153-211].

Як компонент дискурсу текст є знаковим посередником між комунікантами, результатом людської діяльності, що спрямована на виконання стратегічного й тактичного завдання спілкування. Ознакою, яка відрізняє дискурс від тексту, є дискурсний контекст, що є визначальним чинником як єдності соціальних, психологічних, прагматичних параметрів. Так, у соціологічному дискурс-аналізі дискурс прийнято визначати як мовлення, взяте в єдності зі своїм соціальним контекстом, як соціально структурований феномен [9, с. 85].

Дослідники з лінгвістики тексту встановили, що позиція в тексті та функція визначають не лише особливу послідовність речень або цілих фрагментів тексту, а й фонологічну та синтаксичну структури, а також семантичну інтерпретацію речень. Текст формується на основі логіко-сміслового розгортання комунікації і залежно від обсягу тексту ступінь його формальної організації зменшується відповідно до зростання інформаційної насиченості. Текст є комунікативною діяльністю (чи її скопійованою формою), і його структура відображає логічні взаємозв'язки між відповідними комунікативними діями. Семантична цілісність і структурна організація тексту, яка базується на ній, може бути зрозумілою лише на основі вищого комунікативного призначення [1, с. 89].

На разі у фокусі уваги дискурсологів перебувають функціонально-структурні та когнітивно-семантичні аспекти дискурсу. Представники шкіл дискурс-аналізу до основних одиниць дискурсу відносять комунікативну взаємодію, трансакцію, обмін, хід, комунікативний акт, вважаючи мінімальною одиницею комунікативної дії комунікативний хід.

Сучасні вчені-дискурсологи виділяють визначальні риси дискурсу як комунікативної ситуації. По-перше, це контекстуальність, що визначається як сукупність викладених подій, їх учасників, перформативної інформації та обставин, що супроводжують ці події; оцінювання учасників подій. По-друге, це особистісність дискурсу, яка є двобічною й визначається спільним для адресанта й адресата світом. По-третє, це процесуальність дискурсу, закладена у спільній комунікативній діяльності комунікантів, що розвивають його структуру. По-четверте, структура дискурсу є замкненою, відкритою є лише інформація тексту [12, с. 85].

Беручи до уваги зовнішню та внутрішньотекстові характеристики мови, пропонується така класифікація категорій дискурсу: конститутивні, що дозволяють відрізнити текст від нетексту (відносна оформленість, тематична, структурна єдність і відносна значеннєва завершеність); жанрово-стилістичні, що характеризують тексти в плані їхньої відповідності функціональним різновидам мови (стильова належність, жанровий канон, ступінь ампліфікації / компресії); змістовні (семантико-прагматичні), що розкривають зміст тексту (адресатність, образ автора, інформативність, модальність, інтерпретованість, інтертекстуальна орієнтація); формально-структурні, що характеризують спосіб організації тексту (композиція, членованість, когезія) [17, с. 74].

Поняття дискурсу часто асоціюється з типами та формами мовлення, принципами побудови повідомлення, його риторикою (монологічний, діалогічний, паративний, риторичний, іронічний тощо), характеристиками мовлення окремої людини і груп людей (особистісний, неповторний, колективістський, авторитарний).

Розглядають дискурс і як функціональний стиль, різновид мовлення (усний, писемний, науковий, художній, діловий), різновид функціонального стилю, його реалізацію у різних сферах спілкування (політичний, судовий, газетний, радіодискурс, кінодискурс, театральний, дискурс у сфері публік рілейшнз, рекламний, святковий); як жанр художньої літератури (прозовий, ліричний, драматичний).

Особливу увагу лінгвістів привертає політичний дискурс, що стало причиною виникнення окремої науки – політичної лінгвістики. Політичний дискурс розглядається лінгвістами як об'єкт лінгвокультурологічного вивчення, як вторинна мовна підсистема з функціями, словником та комунікативним впливом. У політичному дискурсі репрезентується майже весь комплекс взаємозв'язків між людиною та суспільством, його аналіз передбачає, передусім, дослідження текстів у сукупності з екстралінгвальними чинниками та показує, як у різних мовних колективах моделюються культурні цінності, як пропагується соціальний порядок, які елементи мовної картини світу лишаються поза межами свідомих мовленнєвих стратегій мовців, як формується концептуальна картина світу, властива кожному мовному колективу [13, с. 19].

З огляду на методологію лінгвосинергетики йдеться про те, що текст як синергетичний об'єкт набуває властивостей спонтанної активності, яка реалізується як здатність тексту впорядковувати не тільки самого себе (ендогенна активність), а й навколишнє середовище – концептуальні системи продуцента та реципієнта (екзогенна властивість).

Як квант інформації, текст здатен ініціювати процес смислотворення в концептуальній системі реципієнта, вводячи її в нерівноважний стан. Це відбувається за незбігу змісту, концептуальної системи автора тексту і концептуальною системою реципієнта: системи смислів (суб'єктивних значень) принципово існують як відкриті нелінійні нестійкі системи. У такому випадку динамічна система стає інтегратором випадкових сигналів, зокрема асоціацій, які призводять до інтенсифікації процесу пошуку стійкого стану системи – до її структурування [4, с. 113].

Зазначається, що «в момент перцепції концептуальною системою реципієнта інформації (зміст тексту/мовного твору) поле інтерпретації вхідної інформації дуже розширене (теоретично воно дорівнює всьому змісту концептуальної системи). Таке поле інтерпретації – креативне, оскільки в ньому синергетично породжується нова система смислів, ініційована вихідною системою, але не рівна сукупності її смислів» [2, 30–31]. Однак після презентації вже утвореної системи смислів в тексті можна говорити тільки про реконструкцію цієї системи на основі характеру репрезентантів [4, 117].

Дослідники мови розглядають співіснування функціональної та когнітивної парадигм по-різному: з одного боку, залежно від розуміння функціоналізму як загальної методології чи як підходу, з іншого, з огляду на можливість інтеграції в межах когнітивізму доволі різноманітних течій, напрямів і шкіл когнітивної семантики, граматики, синтаксису, лінгвістики тексту, аналізу дискурсу тощо.

Проблема синтезу полягає в тому, що когнітивна й дискурсивна парадигми не інтегровані методологічно, хоча дослідники приписують їм нову методологію, яку називають дискурсивною онтологією Л. Виготського, в якій дискурсивні явища отримують соціально-психологічну, діяльну й антропоцентричну інтерпретацію [26, с. 30–33].

Водночас когнітивна наукова парадигма в лінгвістиці характеризується спрямуванням на вивчення мови як засобу отримання, зберігання, обробки, переробки й використання знань, на дослідження способів концептуалізації й категоризації певною мовою світу дійсності та внутрішнього рефлексивного досвіду.

Оскільки когнітивна парадигма сформувалася на підставі когнітивної науки, за визначенням О. Кубрякової, як науки про знання та пізнання, про результати сприйняття

світу та предметно-пізнавальної діяльності людей, накопичених у вигляді осмислених і приведених у систему даних, певним чином репрезентованих у нашій свідомості, які становлять основу ментальних, або когнітивних, процесів [16, с. 72].

Варто зауважити, що у мовознавстві проблематика когнітивної орієнтації не є новою, оскільки ще за часів античності філософи трактували мову як засіб пізнання навколишнього світу. Огляд думок лінгвістів, логіків і філософів про пізнавальні можливості природних мов від античності до сьогодення поданий у наукових працях Л. Зубкової [14, с. 176-180] і Н. Кобринної [16, 68-72], які вбачають у психологічному напрямі у мовознавстві, починаючи з В. фон Гумбольдта, лінгвістичній психології, гештальтпсихології наближення лінгвістики до когнітивного вектора розвитку.

У вітчизняній лінгвістиці зародки когнітивного підходу помітні у концепції О. Потебні, який підкреслював, що форма існування мови є діяльністю, спрямованою на пізнання світу людиною й самої себе у світі, діяльністю, яка накопичує й постійно розвиває світогляд і самосвідомість: мова зводить різноманітність і багатство, майже неосяжне, до чогось невеликого й такого, що легше осягнути людською думкою [20, с. 113, 133].

Виникненню когнітивної лінгвістики також сприяли наукові розвідки з когнітивної психології, психолінгвістики, комп'ютерної науки, теорії інформації, математичної логіки, антропології тощо.

У лінгвістиці формування когнітивної парадигми здійснювалося починаючи з Міжнародного симпозиуму, що відбувся у 1989 р. у Дуйсбурзі (Німеччина), організатором якого був Р. Дірвен. Головними векторами когнітивних досліджень у мовознавстві стали: 1) аналіз природи мовної компетенції людини, її онтогенезу; 2) з'ясування специфіки категоризації та концептуалізації світу дійсності та внутрішнього рефлексивного досвіду; 3) опис організації внутрішнього лексиону, вербальної пам'яті людини відповідно до структури репрезентації знань і механізмів пам'яті взагалі; 4) пояснення когнітивної діяльності людини у процесах породження, сприйняття й розуміння мовлення, комунікації; 5) дослідження пізнавальних процесів і ролі природних мов у їхньому здійсненні; 6) установлення співвідношення мовних структур із когнітивними тощо.

В основі синергетичної парадигми в мовознавстві (від гр. «synergeia» - спільна дія, взаємодія) лежить кваліфікація мовної системи як складної, відкритої, нелінійної, еволюційної, що функціонує за рахунок взаємодії власних підсистем і взаємної детермінованості інших зовнішніх систем середовища (етносу, його культури, свідомості, соціуму) і перебуває у стані більшої чи меншої рівноваги (є нестійкою, нестабільною), маючи регуляторні механізми, які забезпечують динаміку, самоорганізацію та збереження цієї системи.

На думку О. Селіванової, підґрунтям лінгвосинергетичних ідей можна вважати положення щодо мови-ергон й енергеї В. фон Гумбольдта, розробки синкретичних явищ у мовній системі І. Бодуеном де Куртене, концепцію слова як концентрованої енергії духу П. Флоренського, положення про хаотичність актуалізованої мови С. Булгакова, концепції асиметричності й умовності мовного знака Ф. де Соссюра, С. Карцевського, В. Скалічки, мовного дрейфу Е. Сепіра, теорію діалогічності тексту М. Бахтіна, сучасні розробки мовленнєзнавства й дискурсології тощо [21, с. 34].

Термін «синергетика» уведений німецьким фізиком Г. Хакеном (Штутгартська школа) при описі лазерного випромінювання. У подальшому він спроектував спостереження за самоорганізацією макроскопічних структур на природі й соціальні системи, акцентуючи увагу на організаційній ролі внутрішніх системних процесів, які протистоять руйнівному для системи впливу зовнішнього середовища.

Вчений називав мову одним із параметрів порядку в системі «людина - суспільство», виходячи з конвенційної природи мовних знаків. Близька ідеям Г. Хакена концепція дисипативних структур, розроблена російським дослідником І. Пригожиным (Брюссельська школа), який аналізує творення впорядкованих структур із хаосу з огляду на дисипацію - розсіювання надмірної речовини, енергії, інформації із системи до зовнішнього середовища.

Дисипативні структури виникають у процесі самоорганізації системи шляхом кооперативної взаємодії елементів і сприяють переведенню її на якісно новий рівень організації.

Сучасна лінгвосинергетика характеризується аналізом синергетичної природи мови, мовлення, слова, тексту, дискурсу (семіофізика французького дослідника Р. Тома, розроблена у 60-ті р. р. XX ст. і відзначена прагненням створити нелінійну біоенергофізичну модель мови; школа німецького вченого

В. Відгена; концепція зв'язку систем мови, мозку, етносу російських філософів і лінгвістів В. Аршинова, В. Базильова, І. Германа, В. Пищальникової, синергетична теорія тексту Г. Москальчук, дискурсу В. Борботька, синергіяна концепція слова М. Алефіренка й ін., синергетичні теорії українських дослідників Л. Піхтовнікової (синергетична природа тексту байок і дискурсу), О. Тарасової (будова функціонального поля темпоральності), О. Семенець (синергетичність мови поезії), О. Селіванової (синергетичність свідомості, концепту, дискурсу) тощо.

Принцип синергетичності поширюється на аналіз когнітивних механізмів діяльності людської свідомості, взаємодії мови й суспільних відносин, комунікативних процесів тощо. У гуманітарних науках синергетика розглядається як нова наукова парадигма, якісно новий виток системного підходу. В. Базильов відзначає, що сучасна лінгвістика потребує створення цілісної інтегральної концепції мови на підставі всеєдності синтезованих галузей знань [4, с. 46].

Гіпотеза передбачає наявність методології – філософської концепції синергетики; методу (герменевтичного й методу динамічних систем) і методики (моделювання, представлення, інтерпретації тощо).

Головними поняттями синергетики є самоорганізація як здатність системи до стабілізації деяких параметрів шляхом спрямованої впорядкованості її структури й функцій із метою протистояння ентропійним чинникам середовища; біфуркація – місце, де відбувається розгалуження шляхів еволюції системи; флуктуація – випадковості, ознаки хаосу, які перебувають у точках біфуркації й можуть визначити зміни системи у відповідному домінуючому напрямку; аттрактор як внутрішня тенденція до відносно стабільного стану системи.

Варто відзначити, що синергетичні системи безперервно змінюються, при чому їхня стійкість забезпечується саме нестабільністю розвитку і непропорційною залежністю стану системи від стану середовища [8, с. 118].

Таким чином сучасна лінгвістика у своєму розвитку керується принципом поліпарадигмальності, демонструючи зближення, запозичення, наступність і еволюційний динамічний розвиток лінгвістичних знань.

Список використаних джерел:

1. Азнаурова Э. С. Прагматика текстов различных функциональных стилей / Э. С. Азнаурова. – М.: Наука, 1987. – 200 с.
2. Алефиренко Н. Ф. Культура и языковое сознание / Н. Ф. Алефиренко // Языки и трансациональные проблемы: Материалы I междунар. науч. конф. – Т. 2. – М., Тамбов: Изд-во ТГУ, 2004. – С. 56-62.
3. Акопов Г. В. Феномен ментальности как проблема сознания / Г. В. Акопов, Т. В. Иванова // Психологический Журнал. – 2003. – №1. – С. 18-31.
4. Базылев В. Н. Язык, ритуал, миф / В. Н. Базылев. – М.: МГЛУ, 1994. – 210 с.
5. Бардіна Н. В. Епістемологічні проблеми моделювання мови / Н. В. Бардіна // Вісник Одеського державного університету. – 1999. – № 4. – С. 30 – 41.
6. Бенвенист Э. Общая лингвистика / Э. Бенвенист : [монография]. – М.: Прогресс, 1974. – 448 с.
7. Бондарчук Н. О. Лінгвосинергетика як методологічна основа дослідження тексту / Н. О. Бондарчук // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі

Українки. – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. – № 1 : Філологічні науки. Мовознавство. – С. 24-27.

8. Бранский В. Н. Теоретические основания социальной синергетики / В. Н. Бранский // Вопросы философии. – 2000. – № 4. – С. 117-127.

9. Водак Р. Язык. Дискурс. Политика / Р. Водак. – Волгоград: Перемена, 1997. – 180 с.

10. Гумбольдт В. фон Избранные труды по языкознанию / В. фон Гумбольдт. – М.: Прогресс, 2000. – 400 с.

11. Дейк ван Т. А. Язык. Познание. Коммуникация / Т. А. ван Дейк; [пер. с англ. / сост. В.В. Перова]. – М.: Прогресс, 1989. – 310 с.

12. Демьянков В. З. Политический дискурс как предмет политологической филологии / В. З. Демьянков. – М., 2002. – 180 с.

13. Загнітко А. В. Сучасний політичний газетний дискурс: риторика і синтаксис / А. В. Загнітко // Донецький вісник Наукового товариства ім. Т. Г. Шевченка. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2007. – 155 с.

14. Зубкова Л. Г. Эволюция представлений о языке / Л. Г. Зубкова. – М.: Гнозис, 2015. – 760 с.

15. Кобрин Н. А. Когнитивная лингвистика: истоки становления и перспективы развития / Н. А. Кобрин // Методологические проблемы когнитивной лингвистики. – Воронеж: Воронежский межрегиональный институт общественных наук, 2001 – С. 68-72

16. Кубрякова Е. С. Эволюция лингвистических идей во второй половине XX в. (опыт парадигмального анализа) / Е. С. Кубрякова // Язык и наука конца XX в. / Под ред. Ю. С. Степанова. – М.: РАН Ин-т языкознания, 1995. – С. 144-238.

17. Кубрякова Е. С. О понятиях дискурса и дискурсивного анализа в современной лингвистике / Е. С. Кубрякова. – М.: Знание, 2000. – 210 с.

18. Манакин В. М. Мова як енергетичний феномен / В. Манакин // Світогляд. – 2008. – № 2. – С. 48 – 51.

19. Пигалев А. И. Культурология : [учеб.] / А. И. Пигалев. – Волгоград: ЛИБРИС, 1999. – 424 с.

20. Потебня А. А. Мысль и язык / А. А. Потебня. – К.: Правда, 1993. – 192 с.

21. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : напрями та проблеми : [підруч.] / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2008. – 712 с.

22. Тураева З. Я. Лингвистика текста (Текст: Структура и семантика) : [учеб. пособие] / З. Я. Тураева. – М.: Просвещение, 1986. – 127 с.

23. Уилсон Р. А. Новая инквизиция / Р. А. Уилсон. – Тверь: Экслибрис, 2001. – 240 с.

24. Фуко М. Археология знания / М. Фуко. – К.: "Ника-центр", 1996. – 208 с.

25. Чернявская В. Е. Дискурс власти и власть дискурса : проблемы речевого воздействия : [учеб. пособие] / В. Е. Чернявская. – 2-е изд., стер. – М.: ФЛИНТА : Наука, 2012. – 128 с.

26. Harré R. The Discursive Mind. / R. Harré, G. Gillett/ – L.: Thousand Oaks, CA: Sage Publications, 1994. – 224 p.

Клименко О. З.

СИНОНІМІЯ – ВИЗНАЧАЛЬНА ОЗНАКА БАГАТСТВА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (НА ПРИКЛАДІ ПОНЯТТЯ «СПІВПРАЦЯ»)

Українська мова жила, розвивалась, збагачувалась, засвоювала набутки мов інших народів світу, повною мірою виражаючи велетенський духовний світ нашого народу. Мова, за О. О. Потебнею, є процесом постійного тривалого творчого зусилля духу (і в цьому плані вона ніколи не завершується, не «застигає» як готовий результат). У сучасній українській літературній мові послуговуються сотнями тисяч слів, і це свідчить про те, що наша мова досягла рівня найрозвиненіших мов світу. Слово – одна з головних функціонально-

структурних одиниць мови, яка служить для найменування предметів, дій, процесів, властивостей [1, с. 33]. Синонімічне багатство мови є «одним із невичерпних джерел урізноманітнення вислову», культурним надбанням народу, його інтелектуальною зброєю. Володіння синонімічним багатством допомагає якнайточніше висловити думку, передати її різні відтінки [2], відшукати найвлучніше слово і уникнути малозрозумілого, особливо іншомовного, слова, показати ставлення до предмета мовлення. Одне й те ж саме поняття характеризується з різних сторін, виділяються нові його ознаки. У лексемах може відобразитися ставлення мовців до предметів реального світу, їхні емоції та волевиявлення. Між словами, що позначають одне розгалужене поняття чи його компоненти або різні відтінки й оцінки, встановлюються близькі зв'язки, які називають синонімічними, а слова – синонімами.

Синоніми (грец. *synonymos* — «одноименний») – це різні за звучанням слова, які мають тотожне значення або відрізняються відтінками значень. Тобто, синонімам притаманні дві суттєві властивості: 1) вони подібні, близькі, 2) значеннєві відтінки й стилістичне забарвлення їх не збігаються, не роблять їх однаковими. Людське мислення виробило певні поняття ознак – своєрідні узагальнення властивостей предметів і явищ, наприклад: співпраця – співробітництво – взаємодія – партнерство – кооперація – координація – консолідація – колабораціонізм.

Співпраця – спільна з ким-небудь діяльність для досягнення мети [3]. Переклад у академічному «Російсько-українському словнику» російського слова «сотрудничество» (совместная работа): співробітництво; співпраця. Отже, іменники співпраця і співробітництво – синоніми, адже й дієслова співпрацювати і співробітничати – абсолютні синоніми.

Співробітництво – форма організації праці, при якій різні люди, колективи, держави і так само разом беруть участь у тому самому процесі (міжнародне співробітництво – це шлях до якісних і всебічних змін). Так, С. Караванський у «Практичному словнику синонімів...» слово співробітництво подає, але у «Секретах української мови» наголошує, що співробітничати ближче до російської мови, ніж наше співпрацювати. Хоча і правомірно стверджувати про калькування, яке є ще одним джерелом збагачення лексичного складу мови. Калькування стає злом, якщо не береться до уваги існуюче, питоме слово. Але слово співробітництво вписується у словотвірні моделі мови, то логічніше у конкретних випадках віддавати перевагу їй. Адже українського відповідника немає, особливо у випадку співробітника (органів внутрішніх справ).

«Бібліотеки України є базовим елементом культурної, наукової, освітньої, інформаційної інфраструктури країни. Вони важливі для розвитку інформаційної та мовної культури суспільства, патріотичного, правового та екологічного виховання, формування стійкого інтересу до вивчення та розуміння національної історії та культури. Бібліотеки сприяють розбудові читаючої та мислячої нації. В умовах глобального інформаційного середовища для всіх сфер бібліотечної галузі – практики, науки, освіти, управління – велику роль відіграє міжнародне співробітництво. Воно важливе для запровадження міжнародних стандартів бібліотечно-інформаційної діяльності, обміну бібліографічними даними, електронної доставки документів, міжнародного книгообміну, корпоративної каталогізації та створення баз даних, реалізації спільних науково-дослідних проектів...» [4].

Важливими для усвідомлення семантико-стилістичного навантаження українського слова співпраця є роздуми доктора Іцхака Адізеса Кальдерона у статті «Collaboration vs. Cooperation» (innovations.com.ua). Співробітництво (collaboration) – це команда співпраця, коли люди працюють разом над спільною справою і вчать один у одного. Для досягнення співпраці повага і винахідливість є необхідними умовами, але вони не є достатніми. Позитивний і сприятливий клімат також є необхідним для навчання один в одного. Для цього структурованого і системного процесу обговорення не потрібно. Потрібен лише сприятливий клімат для динаміки співпраці. Взаємодія (cooperation) зосереджена не на процесі прийняття рішень, для якого необхідна співпраця, а на реалізації прийнятого рішення. Для реалізації рішення, яке спричиняє певні зміни, спільність інтересів між усіма сторонами, є край

Франка посідає антична (старогрецька і римська) література. Протягом усього свого творчого шляху Франко неодноразово повертався до питання про необхідність видання творів В. Шекспіра українською мовою. Він переклав ряд сонетів Шекспіра, "Венеціанський купець", уривки з "Бурі" і "Короля Ліра". Вагомую працю Франка-перекладача є "Фауст" Й. Гете. Над цим перекладом письменник почав роботу ще в 70-ті роки. У "Літературно-науковому віснику" Франко друкує переклади з - Альфонса Доде, Анатолія Франса, Готфріда Келлера, Марка Твена, Генріка Ібсена, Готхольда Лессінга, Адама Міцкевича, а також публікує переклади з маловідомих тоді австралійських новелістів: Джона Гріна, Артура Девіса, Дж. Пойнтон та багатьох інших. І. Франко був не лише талановитим письменником, але й різнобічно обдарованою людиною. Всього себе він присвятив збагаченню української культури, піднесенню її до європейського рівня.

Отже, Івана Яковича Франка потрібно відзначити як активного діяча в українській культурі, літературі, мистецтві та активного борця в становленні української самостійної держави.

Радянське літературознавство розглядало творчість письменника з позицій соціалістичного реалізму, уникало оцінок його поглядів щодо суверенності України. У той час ніхто інший, як І. Франко, писав: "Все, що йде поза рами нації, се або фарисейство людей, що інтернаціональними ідеалами раді би прикрити свої змагання до панування одної нації над другою, або хворобливий сентименталізм фанатів, що раді би широкими і вселюдськими фразами покрити своє духовне відчуження від рідної нації". І донині актуальні його слова про те, що "ми мусимо навчитися чути себе українцями — не галицькими, не буковинськими українцями, а українцями без офіціальних кордонів" [5, с. 284]

Сьогодні нам треба вчатися у Івана Франка бути гідними громадянами, всією силою таланту служити своєму часові, сприяти своїми талантами у розв'язанні пекучих проблем сучасності.

Список використаних джерел

1. Безбородний С. І. Великий українець : [До 40-річчя І. Франка] / Безбородний С. І. // Освіта. - 1996 - 21 серп. (№ 43-44) - С. 15
2. Іван Франко у спогадах сучасників. - Київ, 1956. - С. 131
3. Грещук В. Роль Івана Франка у формуванні єдиної української літературної мови / Грещук В. В. // Вісник Наукового товариства ім. Т. Шевченка. Чис. 2. - Івано-Франківськ : [б. в.], 2007. - С. 29-37
4. Терлецький О. С. Спомини і матеріали д-ра І. Франка / Терлецький О. С. // - Львів: ЗНТШ, 1902. - Т. 50. - Кн. 4. - С. 22
5. Франко І. Я. Поза межами можливого / Франко І. Я // Зібр. творів: у 50т.- К.: Наук. Думка, 1986 – Т.45 – С. 284
6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Франко_Іван_Якович
7. Іван Якович Франко – Афоризми, вислови, цитати [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://balachky.org/people/ivan-yakovich-franko>

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

БЕЛЕМЕЦЬ Марина Миколаївна, курсант 207 групи Інституту кримінально-виконавчої служби

БЕРЛІНСЬКА Катерина Олександрівна, курсант 203 групи Інституту кримінально-виконавчої служби

БОГУЦЬКИЙ Вадим Миколайович, доцент кафедри іноземних мов Національної академії внутрішніх справ, кандидат філологічних наук, доцент

ГОРОХОВСЬКА Тетяна Володимирівна, викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Інституту кримінально-виконавчої служби, кандидат педагогічних наук, доцент.

ГРИЧАНЕНКО Яна Володимирівна, курсант 122 групи навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ

ГУРАЛЬНИК Володимир Миколайович, аспірант Київського університету туризму, економіки і права

ГУРАЛЬНИК Микола Миколайович, аспірант Київського університету туризму, економіки і права

ДОВГАНЬ Анастасія Сергіївна, курсант 102 групи Інституту кримінально-виконавчої служби

ДОМНІЧ Леся Миколаївна, викладач-методист навчального відділу Інституту кримінально-виконавчої служби

ДРАМАРЕЦЬКА Лариса Борисівна, старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Інституту кримінально-виконавчої служби

КВАЩУК Віта Анатоліївна, курсант 302 групи Інституту кримінально-виконавчої служби

КЛИМЕНКО Дмитро Костянтинівич, студент 2 курсу історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

КЛИМЕНКО Оксана Зіновівна, старший науковий співробітник Інституту бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадсько-го, кандидат історичних наук, доцент

КЛИМЕНКО Світлана Іванівна, вчитель спеціалізованої середньої загальноосвітньої школи I ступеня № 312 м. Києва з поглибленим вивченням іноземної мови

КНОДЕЛЬ Людмила Володимирівна, завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Інституту кримінально-виконавчої служби, доктор педагогічних наук, професор

КОРЗУН Вікторія Миколаївна, курсант 102 групи Інституту кримінально-виконавчої служби

КОСТЮШКО Наталія Олександрівна, курсант 203 групи Інституту кримінально-виконавчої служби

КРАСНИЦЬКА Анжела Віталіївна, доцент кафедри юридичного документознавства Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

КРУШНИК Любов Орестівна, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Інституту кримінально-виконавчої служби, кандидат історичних наук, доцент

ЛЕШЕНКО Галина Сергіївна, курсант 2-го курсу юридичного факультету Інституту кримінально-виконавчої служби

МАХІНОВА Марія Вікторівна, аспірант Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

МАХІНОВ Віктор Миколайович, завідувач кафедри іноземних мов та методики їх навчання Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор

МАЦЕНКО Гліб Владленович, курсант 108 групи навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ

НІТЕНКО Ольга Валеріївна, професор кафедри іноземних мов Національної академії внутрішніх справ, кандидат філологічних наук, доцент.

ОЖЕМА Інна Сергіївна, викладач кафедри іноземної філології та перекладу Інституту філології та масових комунікацій університету «Україна»

ПАСАЛЬСЬКИЙ Микола Миколайович, аспірант Київського університету туризму, економіки і права

ПЕРУШКО Максим Олександрович, курсант 105 групи навчально-наукового інституту №1 Національної академії внутрішніх справ

САНДОВЕНКО Ірина Василівна – старший викладач кафедри іноземних мов Навчально-наукового інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету

СКИБА Анастасія Сергіївна, курсант 207 групи Інституту кримінально-виконавчої служби

СКРИНИК Ліна Миколаївна – старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Інституту кримінально-виконавчої служби

СКРИНИК Мирослава Віталіївна - викладач кафедри іноземних мов Національної академії внутрішніх справ

СКУРАТІВСЬКА Галина Степанівна, доцент кафедри англійської мови Гуманітарного інституту Київського університету імені Б. Грінченка, кандидат філологічних наук

СОКУР Олена Леонідівна, молодший науковий співробітник Інституту бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

СОЛОВЕЙ Марія Сергіївна, доцент кафедри іноземних мов Національної академії внутрішніх справ, кандидат філологічних наук

СПРІДОНОВ Степан Миколайович, здобувач ступеня вищої освіти «магістр» Інституту кримінально-виконавчої служби

СТРАТАН Анна Станіславівна, курсант 102 групи Інституту кримінально-виконавчої служби

СУПРУН Дар'я Миколаївна, доцент кафедри іноземних мов Національної академії внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент.

ФЕДЧЕНКО Олександр Вікторович, курсант 103 групи Інституту кримінально-виконавчої служби

ХАРЧУК Наталія Ростиславівна, старший викладач кафедри іноземних мов Національної академії внутрішніх справ

ЦЕПУХ Максим Володимирович, курсант 103 групи навчально-наукового інституту №1 Національної академії внутрішніх справ

ЧЕРВІНСЬКА Тетяна Михайлівна, викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Інституту кримінально-виконавчої служби, кандидат економічних наук, доцент

ШЕВЧЕНКО Михайло Ілліч, курсант 203 групи Інституту кримінально-виконавчої служби

ШКАРБАН Інна Володимирівна, доцент кафедри англійської мови Гуманітарного інституту Київського університету імені Б. Грінченка, кандидат філологічних наук

ЯРАНЦЕВА Ольга Іванівна, старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Інституту кримінально-виконавчої служби